УДК 378.147:004(4–67ЄС)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДІ: ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ РІШЕННЯ

Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Доценко Д. Я., Яценко Д.Є.,Маренич О.І., здобувачі вищої освіти
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У сучасних умовах цифрової трансформації суспільства особливого значення набуває розвиток цифрових компетентностей населення, насамперед молоді та педагогічних працівників. Європейський Союз визначив цифрову освіту одним із пріоритетних напрямів своєї політики, спрямованої на забезпечення конкурентоспроможності, інклюзивності та сталого розвитку. Відповідно до «Плану дій ЄС із цифрової трансформації освіти на 2021–2027 роки», усі держави-члени зобов’язані створити ефективну екосистему цифрового навчання, підвищити рівень цифрових навичок громадян і забезпечити рівний доступ до цифрових можливостей.

Досвід Європейського Союзу у формуванні системи цифрової освіти, розбудові інституційної інфраструктури та розширенні освітніх програм у сфері цифрових технологій може слугувати орієнтиром для вдосконалення підходів до цифровізації освіти в Україні.

У ЄС діє так звана «Молодіжна гарантія» – зобов'язання всіх держав-членів забезпечити всіх молодих людей віком до 25 років якісними пропозиціями щодо працевлаштування, продовження навчання, практики. Однак відсутність у молоді необхідних цифрових навичок є перешкодою для цього. Тому запропоновано тестувати цифрові навички, які реєструються в «Молодіжній гарантії» та пропонувати курси підвищення цифрової компетентності на підставі виявлених прогалин [1].

З 2018 року в Євросоюзі діє програма цифрових ста жирівок на підприємствах для молоді, в рамках якої вже пройшли навчання понад 12 тисяч людей. Масштаби цієї програми передбачається розширити та підключити до стажувань викладацький склад та керівників. Програма «Цифрова Європа» сфокусована на розвиток у учасників цифрових навичок високого рівня. У Євросоюзі працюють цифрові волонтери та проводяться інтенсивні курси підвищення цифрової компетенції для співробітників [2].

Прийнято рішення щодо збільшення кількості місць у магістратурі університетів країн Євросоюзу за напрямами підготовки, пов'язаними зі штучним інтелектом та кібербезпекою. Розробляються стратегії підвищення привабливості цифрових професій, розвиток професійних спільнот фахівців у галузі цифрових технологій.

Створено Європейський комітет зі стандартизації професіоналізму в галузі інформаційних технологій та цифрових компетенцій. Планується розробка Європейського сертифікату цифрових навичок, який би визнавався і приймався урядами, роботодавцями та іншими зацікавленими сторонами по всій Європі [3].

Незважаючи на те, що частка дівчат серед осіб, які здобувають вищу професійну освіту, склала в Євросоюзі 54% у 2017 році, жінки займають лише 17% робочих місць у технічних областях. Тому ставиться завдання щодо залучення дівчат у цифрові професії, що вимагає руйнування сформованих гендерних стереотипів [4].

Євросоюзом узятий курс на поширення в суспільстві базової інформації про цифрові технології, штучний інтелект, поінформування громадян про потенційні проблеми, пов'язані з етикою, екологічною стійкістю, захистом даних та конфіденційністю, правами дітей, дискримінацією та упередженістю, включаючи гендерні упередження та інвалідність, а також ін. Готується до запуску кампанія підвищення

обізнаності про можливості використання штучного інтелекту в освіті [1].

Прийнято рішення про створення «Європейського центру цифрової освіти», який контролюватиме виконання «Плану дій» та розвиток цифрової освіти в Європі, а також координуватиме діяльність мережі національних консультативних служб з цифрової освіти для обміну досвідом та передовою практикою щодо стимулюючих факторів цифрової освіти [3].

Як бачимо, цифрова трансформація системи загальної та професійної освіти виступає як ключове завдання ЄС на найближчі роки. На її рішення спрямовані зусилля всього європейського суспільства. Ретельно продумані та сплановані дії основних учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін. Зроблено конкретні кроки щодо структурування їхньої діяльності, створено спеціальні організації, покликані цілеспрямовано займатися цим проектом. Передбачено масштабні інвестиції. Це може бути враховано при розробці підходів до цифрової реформи української освіти.

Література :

1. Digital Education Action Plan (2021–2027) : Resetting education and training for the digital age. *European Commission,* 2020. URL : https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital/education-action-plan

2. Europe's Digital Decade: digital targets for 2030. *European Commission,* 2021. URL: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/europes-digital-decade

3. European Skills Agenda for sustainable competitiveness, social fairness and resilience. *European Commission,* 2020. URL: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223

4. Women in Digital Scoreboard 2022. *European Commission,* 2022. URL: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/women-digital-scoreboard-2022